

69/2020.

**BUDAPEST FŐVÁROS XVI. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE**

Készült a Polgármester 2020. április 22-ére tervezett határozatának meghozatala céljából.
Készítette: Nyíriné Kovács Ildikó költségvetési és pénzügyi irodavezető

Tárgy: Javaslat a Budapest Főváros XVI.
kerületi Önkormányzat 2020-2024.
évekre vonatkozó gazdasági programjára

Tisztelt Képviselő-testület!
Tisztelt Bizottsági Tagok!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. §-a rendelkezik a Gazdasági Programról, mely így szól:

„116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.”

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választására 2019. október 13-án került sor, az új Képviselő-testület alakuló ülésére pedig 2019. október 23-án. A hat hónapos határidő a határozati javaslat elfogadásával maradéktalanul teljesíthető, viszont nem tudunk várni vele a veszélyhelyzet végéig.

Az előző ciklus gazdasági programja a 2015 és 2019 közötti időszakra fogalmazta meg a Képviselő-testület elképzeléseit a kerület fejlesztéséről és jelölte ki az elérendő célokat. A jelen előterjesztéssel beterjesztett fejlesztési terv tovább folytatja a megkezdett utat és bízunk a kijelölt fejlesztési célok sikeres és teljes megvalósulásában, ugyanakkor a COVID-19 koronavírus járvány az eredeti elképzeléseink megvalósulását módosíthatja oly módon, hogy a gazdasági program megvalósítására rövidebb idő áll majd rendelkezésre a 2020. évre vállalt feladataink elhúzódása miatt, de mindent elkövetünk annak érdekében, hogy ennek hatását mérsékeljük.

A gazdasági program elfogadása a Képviselő-testület át nem ruházható hatásköre, ugyanakkor a jelenlegi rendkívüli helyzetre tekintettel, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (Katvéd. tv.) 46. § (4) bekezdés értelmében: „*Veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja.*”

A Gazdasági Program az Önkormányzat gazdálkodásának alappillére, a fő irányvonalakat határozza meg a következő öt évben, ezért természetesen érdekel a képviselők és bizottsági tagok véleménye.

Kérem a tisztelt Képviselő Asszonyt/Urát, Bizottsági Tag Asszonyt/Urát, hogy az előterjesztésben szereplő határozati javaslatot április 21-én 12 óráig igény szerint észrevételezni és véleményét írásban a kovacspeter@bp16.hu e-mail címre megküldeni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Polgármestere – a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése alapján – úgy határozott, hogy az 1. számú mellékletként beterjesztett formában és tartalommal elfogadja a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat 2020-2024. évekre vonatkozó Gazdasági Programját.

A Polgármester a Gazdasági Programban szereplő feladatok végrehajtásához szükséges intézkedéseket megteszi.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kovács Péter polgármester

Budapest, 2020. április 9.

Kovács Péter
Polgármester

Törvényességi szempontból megfelelő:

dr. Csomor Ervin
jegyző

Tárgyalásra kijelölt bizottság: Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének összes bizottsága a Közbeszerzési Bizottság és az Ügyrendi Bizottság kivételével.

Sorszám	Fejlesztési elképzelés 2020-2024	Várható kiadás E Ft	Év
1.	Bővítjük a Jókai utcai szakrendelőt a várakozási idő további csökkentése érdekében, valamint létrehozunk a Kertvárosi Sürgősségi Ellátást.	2 000 000	2020-2021.
2.	A tudatos környezetvédelem érdekében az ingyenes faültetési, esővíz-tárolóedény, komposztálóláda akciót tavaszi virágültetési akcióval bővítjük. Bővítjük a tavaszi nyesedékgyűjtési, őszi lombgyűjtési akciót, és a zöld javak újrahasznosítására komposztálótelepet hozunk létre. Erdőtelepítési programot indítunk.	830 000	2020-2024.
3.	A tankerülettel közösen folytatjuk az iskola- és óvoda felújításokat, valamint az iskola- és óvodaudvar-felújításokat. Az iskoláknál, óvodáknál a parkolási problémákat enyhítjük.	4 530 000	2020-2024.
4.	Befejezzük a bölcsőde bővítését Cinkotán. Bölcsődét építünk a Lándzsa lakótelepen, óvodát a cinkotai lakóparkoknál.	1 250 000	2020-2024.
5.	Megszüntetjük a belterületi földutakat. Lakóutca felújítási programot indítunk.	2 320 000	2020-2024.
6.	Szorgalmazzuk a fővárosi főútvonalak felújítását: Szlovák út, Ostoros út, Rákosi út, Thököly út, Batthyány utca, Magtár utca, Rózsa utca, Georgina utca, Futórózsa utca.	0	2020-2024.
7.	Közlekedési rendszer újjáalakítása a Rákospalotai határút - Késmárk utca - Rákóczi utca kereszteződésében.	150 000	2023.
8.	HÉV-Metró összekötés további szorgalmazása. A metró járjon Cinkotáig!	0	2020-2024.
9.	Csapadékvíz-elvezetési és csapadékvíz-kezelési program folytatása.	400 000	2020-2024.
10.	Befejezzük a Jókai utcai lakótelep közterületeinek felújítását, városközponthoz méltó teret hozunk létre a Jókai utcában.	800 000	2020-2021.
11.	Tovább növeljük a közterületi tisztaságot a Kerületgazda Szolgáltató Szervezettel, átvállaljuk a főútvonalak melletti zöldfelület kezelését a Fővárosi Önkormányzattól, parkóri rendszert vezetünk be.	170 000	2021-2024.
12.	Bővítjük a közterület-felügyelet létszámát, betartatjuk a helyi szabályokat. Megőrizzük a legbiztonságosabb kerület címet.	231 000	2020-2024.
13.	Továbbra sem engedjük az Ikarus Ipari Park lakáscélú beépítését.	0	2020-2024.
14.	Megemeljük a pénzügyi forrást a lakótelepi lakások hőszigetelési pályázatán. Pályázati úton támogatjuk a megújuló energiaforrások használatát családi házak és lakótelepi társasházak esetében is.	560 000	2020-2024.
15.	Bővítjük a kerületi fitnesspark- hálózatot, támogatjuk kézilabdacsarnok és jégcsarnok építését.	10 000	2020-2024.
16.	Bővítjük a nyugdíjas klubot a János utcában, felújítjuk a Vidámvásár utcában. A szociális étkeztetésben részt vevők számára biztosítjuk a menüválasztás lehetőségét.	750 000	2019-2024.
17.	Megtartjuk a Nyugdíjasok Segítő és Szállító Szolgálatát, a „Kattints Nagyi!” Programot, bevezetjük az ingyenes „időstornát”.	145 000	2020-2024.
18.	Idősek otthonát nyitunk a kerületben.	2 050 000	2023-2024.
19.	Áttérünk az e-ügyintézésre. A ciklus végére minden polgármesteri hivatali ügy intézhető lesz interneten keresztül.	40 000	2020-2024.
20.	Tovább bővítjük a kertvárosi kerékpárút-hálózatot.	900 000	2020-2024.
21.	Járda-felújítási program folytatása mellett megkezdjük a főutak melletti járdák díszburkolatra cserélését.	460 000	2020-2024.
22.	Bővítjük a kisgyermekeseket segítő és szállító szolgálatot egyedülálló anyák számára délutáni gyermekfelügyelet biztosításával.	25 000	2020-2024.
23.	Állatvédelmi járőrszolgálat bevezetése.	10 000	2020-2024.
24.	Ingyen wifi biztosítása a köz-parkokba, a fiatalok számára mobiltöltővel rendelkező padok telepítése.	13 500	2020-2024.
25.	Végrehajtjuk a szentmihályi régi temető további rendezését.	60 000	2023-2024.
26.	A szentmihályi uszoda mellett kültéri medencét alakítunk ki.	150 000	2021.
27.	Felújítjuk a Centenárium lakótelep közútjait és parkolóit.	600 000	2021-2024.
28.	Rászorítjuk a közműcégeket, hogy kezdjék meg a légevezetékek föld alá helyezését.	0	2021-2024.
29.	A kertvárosi jelleg megőrzése érdekében tovább szigorítjuk az építési szabályokat.	0	2020-2024.
30.	Folytatjuk a parkfelújítási programot a Tóth Ilonka tér és a Csikszentmihály tér megújításával. Bővítjük a játszótéri illemhelyek számát.	115 000	2020-2024.
31.	Az egészségmegőrzés érdekében folytatjuk a Prevenációs Programot.	180 000	2020-2024.
32.	Bevezetjük az ingyenes úszásoktatást az óvodákban.	20 000	2020-2024.

Mellékletek:

1. melléklet: „Gazdasági Program a 2020-2024. évekre Fejlődő Kertváros Program IV.” tervezete

A Gazdasági Program tervezetében hivatkozott statisztikai adatok forráshelyei a következők:

1. <http://nepesseg.com/budapest/budapest-16-kerulet>
2. <https://budapest.hu/Lapok/Fovaros/Keruletek.aspx>
3. <https://hu.wikipedia.org/wiki/Budapest#N%C3%A9pess%C3%A9g>
4. \\Srv-fs\shares\COMPLEX\Polgármesteri Hivatal Irányítási Rendszere\statisztikák

---

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat

Gazdasági Program

a

2020-2024. évekre

Fejlődő Kertváros Program IV.

Tartalomjegyzék

I. Bevezető	3
II. Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat jelenlegi helyzetének bemutatása	4
III. A gazdasági program	10
III.1. Fejlesztési elképzelések	10
III.2. Adópolitika.....	11
III.3. Vagyongazdálkodás	12
III.4. Városrendezés, városüzemeltetés, közlekedés, környezetvédelem, településtisztaság, zöldterületek.....	15
III.5. Szociálpolitika, egészségügy, foglalkoztatáspolitiká.....	16
III.6. Köznevelés, sport, közművelődés	20
III.7. Külkapcsolatok.....	23
III.8. Közbiztonság, bűnmegelőzés.....	24
IV. Összegzés.....	25
V. A gazdasági program kialakításánál figyelembe vett koncepciók, programok.....	25

I. Bevezető

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat hosszú távú fejlesztési dokumentuma a Gazdasági Program, amelynek elkészítését a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a írja elő.

A gazdasági program, fejlesztési terv meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek az Önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az Önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A Gazdasági Program alapvető célja, hogy megfogalmazza azokat az alapelveket, megállapítsa azokat a prioritásokat, meghatározza mindazon teendőket, amelyek lehetővé teszik, hogy Önkormányzatunk költségvetésének egyensúlyban tartása mellett továbbra is

- biztosítsa a kerület lakói számára az alapvető intézmények működését,
- képes legyen a szolgáltatások színvonalának megtartására, illetve fejlesztésére,
- gondoskodjon a kerület infrastruktúrájának folyamatos fejlesztéséről,
- törekedjen az élhetőbb környezet kialakítására,
- segítse elő a családok életminőségének javítását,
- tegyen a kerületi lakosok egészségvédelme, egészségügyi ellátása minőségi javítása érdekében,
- fokozza a kerület közbiztonságát,
- intézkedéseivel mérsékelje a globális éghajlatváltozást előidéző folyamatokat.

A Képviselő-testület elsődleges feladatának tekinti a kerület és intézményeinek zavartalan, kiegyensúlyozott működtetését, fejlesztését, fontosnak tartja a kerület kertvárosi jellegének megőrzését, lakosai életkörülményeinek javítását, az infrastruktúra fejlesztését és mindezek érdekében a gazdasági lehetőségek feltárását, pályázati források hatékony kihasználását.

A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a Képviselő-testületnek, valamint bizottságainak a döntések meghozatalakor figyelembe kell vennie az egyes akcióterületen kijelölt célkitűzések organikusan egymásra épülő rendszerét, valamint fegyelmezett gazdálkodás mellett feladata az anyagi források, eszközök megteremtése és megőrzése, mindezt úgy, hogy figyelemmel vagyunk a klímaváltozás negatív hatásainak mérséklésére, melyhez az alábbi elveket, feladatokat rögzíti:

- Meg kell keresni a működési bevételek növelésének lehetőségeit, az adóhátralékok behajtását hatékonyabban kell végezni.
- Nyomon kell követni a költségvetési támogatási rendszert, ki kell használni a támogatási rendszer által nyújtott előnyöket.
- Át kell tekinteni a meglévő vagyontárgyakat, azok hasznosítási módját, lehetőségeit, a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot kell kidolgozni az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, értékesítésére.

A Gazdasági Program összhangban van a kerület rendezési tervével, figyelembe veszi a kerület sajátosságait, előnyeit, lehetőségeit, s ennek megfelelően határozza meg a gazdasági beruházások, fejlesztések irányát.

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat feladatának tekinti, hogy a főváros kerületként hosszú távú célkitűzéseit úgy határozza meg, hogy azok csatlakozzanak a Fővárosi Önkormányzat elképzeléseihez, ugyanakkor biztosítsák kerületünk kertvárosi jellegének megőrzését.

Jelen dokumentum a 2015 és 2019 közötti időszakra előirányzott Gazdasági Program felülvizsgálataként tovább folytatja a megkezdett utat, amelynek előzményei egészen 2006-ig nyúlnak vissza a Fejlődő Kertváros Program I. célkitűzéseivel.

II. A Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat jelenlegi helyzetének bemutatása

A XVI. kerület Budapest 23 kerülete közül területét tekintve a 7. legnagyobb kerület 33,52 km²-ével, a lakosság száma szempontjából a 13. helyen áll, a népsűrűséget összehasonlítva ugyanakkor az 5. legritkábban lakott településrész, mely kertvárosi jellegéből adódik. Az 1870-es évek elejétől 2018-ig jelentős lélekszám növekedés figyelhető meg. Az elmúlt két évben viszont 194 fővel csökkent a lakosság száma. A csökkenés Budapest teljes lakosság-számát vizsgálva már korábban megfigyelhető volt, 2017. január 1-je és 2020. január 1-je között összesen 29 902 fővel kevesebben élnek a fővárosban. A XVI. kerületben élők aránya Budapest összes népességéhez viszonyítva viszont évről-évre emelkedik. 2015. január 1-jén 4,25 %, míg 2020. január 1-jén már 4,36 % volt. A népesség száma a XVI. kerületben 2020. január 1-jén 73 045 fő.

Népesség éves %-os változása 1870-től 2019-ig

[1870-1880]	+0,96 %/év
[1880-1890]	+4,34 %/év
[1890-1900]	+9,34 %/év
[1900-1910]	+8,56 %/év
[1910-1920]	+4,40 %/év
[1920-1930]	+4,72 %/év
[1930-1941]	+2,27 %/év
[1941-1949]	+0,38 %/év
[1949-1960]	+1,41 %/év
[1960-1970]	+1,61 %/év
[1970-1980]	+1,52 %/év
[1980-1990]	-0,47 %/év
[1990-2001]	+0,21 %/év
[2001-2011]	+0,02 %/év
[2011-2015]	+0,60 %/év
[2015-2017]	-0,05 %/év
[2017-2018]	+0,57 %/év
[2018-2019]	-0,03 %/év

Népesség kor szerinti megoszlása 2020. év. január 1-jén

Kor szerinti csoportosítás	Fő
0-3	2 465
4-6	2 388
7-14	6 845
15-18	2 884
19-65	43 731
65-	14 732
Összesen:	73 045

Korcsoport	Fő	Megoszlás %-a	Nő	Férfi
Gyermek és fiatalok	14 582	19,96	7 207	7 375
Munkaképes korú	43 731	59,87	22 693	21 038
Időskorú	14 732	20,17	8 899	5 833
Összesen:	73 045	100,0	38 799	34 246

A XVI. kerület 80 %-át kertés, családi házak alkotják. Gondozott parkjainak száma folyamatosan bővül, a régebbiek megújulnak. A Szilas-patak mentén és Cinkota határában, valamint a fővárosi védettségű Naplás-tó környékén is zöld területnek kijelölt és részben erdősült területek találhatóak. Fővárosi viszonylatban a XVI. kerület a harmadik helyen áll az önkormányzatok tulajdonában lévő erdők nagyságát tekintve.

A XVI. kerület közigazgatási területe 3 350 ha.

A Gazdasági Program kialakításáért felelős Önkormányzat – a Budapest XVI. kerületi Polgármesteri Hivatalon (a továbbiakban: Hivatal) keresztül – önállóan, demokratikus módon, széleskörű nyilvánosságot teremtve intézi a település közügyeit, gondoskodik a helyi közszolgáltatásokról, kötelezően és önként vállalt feladatainak ellátásáról. A Hivatal szervezete az alapvető feladatcsoportok, az egymással összefüggő tevékenységek figyelembevételével került kialakításra, és az így kialakított struktúra képes rugalmasan alkalmazkodni a feladatok változásához, az ellenőrzés, a kommunikáció, az információáramlás, valamint a felelősség megállapítása is megvalósítható. A jogszabályi és egyéb közigazgatást érintő változások azonban igénylik a hivatali működés folyamatos, tervszerű fejlesztését, korszerűsítését, a munkaszervezés modern formáinak alkalmazását, az elektronikus ügyintézés teljes kiterjesztését, valamint a lakosság által is elismert és elfogadott értékek megőrzését.

Egy megalapozott program megalkotásához nélkülözhetetlen egy átfogó helyzetelemzés, ezért az Önkormányzat egész környezetének vizsgálatára, az elemzések összegzésére és átfogó helyzetkép kialakítására a városfejlesztési koncepcióhoz SWOT analízis bizonyult a leghatékonyabb módszernek, melyet öt évvel ezelőtt is elkészítettünk.

Az eljárás alkalmas arra, hogy ne csak felmérjük, hanem összefogottan, átfogóan értékeljük az Önkormányzat helyzetét.

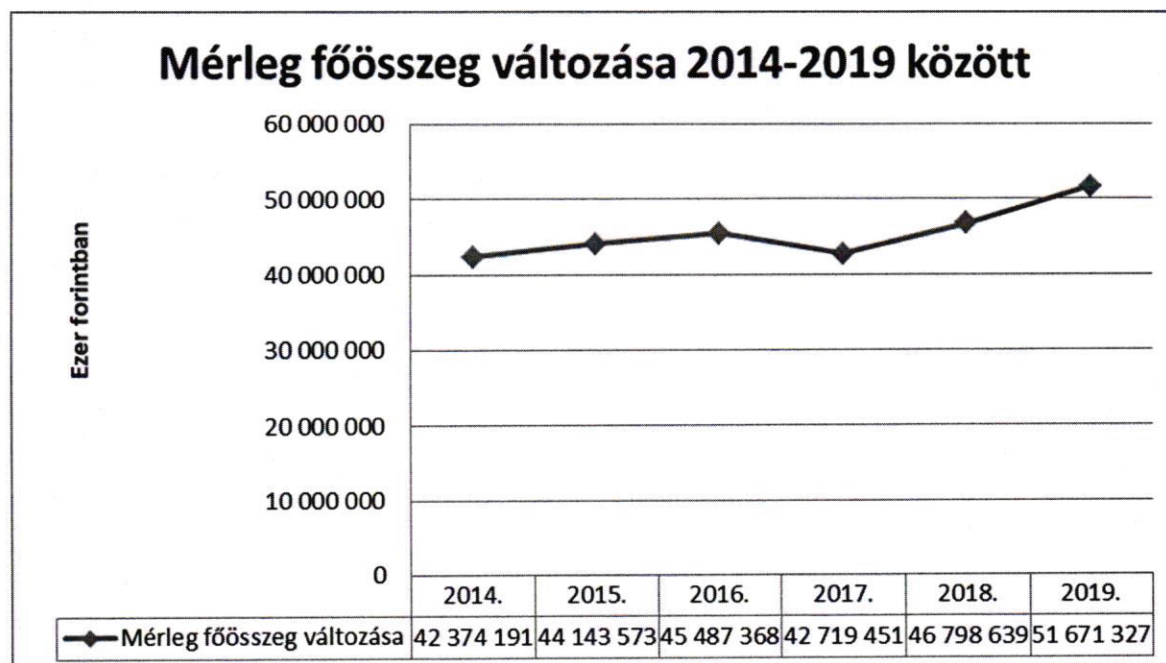
Az erősségek (Strengths) és gyengeségek (Weaknesses) a belső helyzet felmérésére alkalmasak, míg a lehetőségek (Opportunities) és veszélyek (Threats) összegyűjtésének segítségével, a külső befolyásoló tényezőkkel tudunk számolni. A SWOT jól felhasználható stratégiaalkotásra, a kihívások legkockázatosabb elemei kezelhetők, adott esetben elkerülhetőek.

Budapest XVI. kerületének SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
Csendes, kertvárosi település.	Korábbi ipari üzemek kihasználatlan ingatlanai.
Kiegyensúlyozott, jó gazdálkodás.	Erős átmenő forgalom a Veres Péter úton.
Magas a zöld felületek aránya.	Hév sínpárja kettévágja a kerületet.
Rendezett jó minőségű lakókörnyezet.	Minimális pályázati lehetőségek a Közép-magyarországi régióban.
Pesti oldal egyik legtehetősebb lakónépessége.	Az M0-s körgyűrű melletti vállalkozástelepítés törvényi akadálya, versenyhátrány az agglomerációval szemben.
Erős lokálpatriotizmus.	
Nagymértékű fejlesztésekkel európai színvonalú közterületek.	

Lehetőségek	Veszélyek
<p>Közösségi funkciók megerősítése a közterületek rehabilitációjával.</p> <p>Gyermek és ifjúsági sportközpontok fejlesztésével (jégcsarnok, kézilabdacsarnok, sportpályák) a település vonzerejének bővítése.</p> <p>Kerékpáros közlekedés további fejlesztése.</p> <p>Középületek, közterületek komplex rehabilitációjának folytatása.</p> <p>Infrastrukturális beruházások.</p> <p>Tömegközlekedési csomópontokhoz parkolási lehetőségek bővítése.</p> <p>Gödöllői HÉV és az M2-es metró összekapcsolásával, kéregalatti kötőtpályás közlekedés megvalósítása.</p> <p>Munkahelyteremtés az Ikarus Ipari Park környezettudatos átalakításának támogatásával.</p>	<p>A világméretű COVID-19 koronavírus járvány következtében kialakuló gazdasági válság negatív hatása, recesszió, majd lassú növekedés.</p> <p>Önkormányzati bevételek csökkenése, várhatóan az iparüzési adó bevétel jelentősen kisebb lesz egyrészt a vállalkozói adóteher – nem csak rövidtávú – csökkenése miatt, másrészt a válság hatására.</p> <p>Forgalomnövekedés okozta közlekedési problémák.</p> <p>Munkaerőhiány a gazdasági élet összes szektorában, így az Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában és költségvetési szerveinél is. Probléma a jól szakképzett munkaerő megtartása.</p> <p>Családi házas beépítésű övezetek „túlépítése”.</p> <p>A közterületi parkolás növekedésével az életminőség és a közbiztonság romlása.</p>

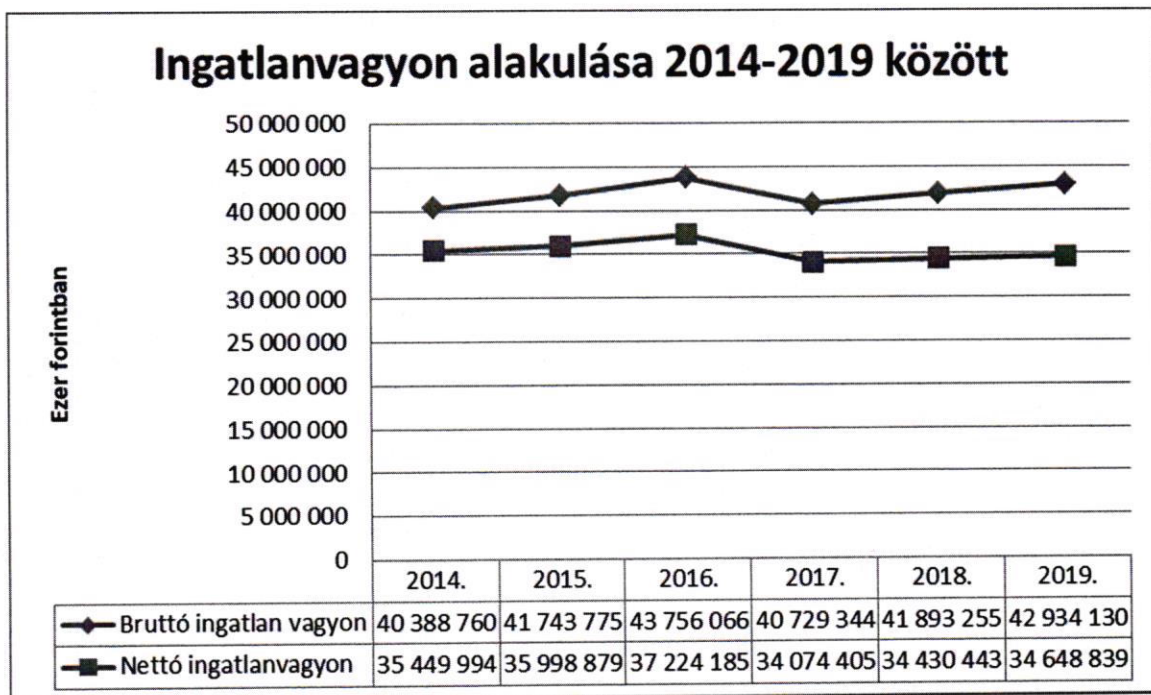
A Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat a fenti elemzésben szereplő erősségeit kihasználva és lehetőségeit figyelembe véve alakítja a következő öt év gazdasági programját. A gyengeségek és a veszélyek feltérképezése nagyon hasznos abból a szempontból, hogy már a tervezés során kalkulálni tudunk a várható kockázatokkal. Az Önkormányzat arra törekszik, hogy megfelelő intézkedésekkel csökkentse a meglévő gyengeségek és veszélyforrások befolyásoló szerepét az Önkormányzat életére, fejlődésére vonatkozóan.

A fenti ábra szemlélteti a 2014 és 2019 közötti mérlegek főösszegének alakulását (a mérlegben nettó adatok szerepelnek, azaz az eszközök bruttó értéke az értékcsökkenéssel korrigálva)

kerül megállapításra.) Dinamikus növekedést fémjелеz, hogy a főösszeg összesen 9 297 136 E Ft-tal emelkedett. Ugyanakkor az Önkormányzat vagyonában egy viszonylag nagyobb csökkenés következett be a 2017. évben. Hangsúlyozni kell, hogy ennek legfőbb oka az volt, hogy az Észak-Pesti Tankerületi Központ megalakulásával jogszabály alapján az Önkormányzat által 2016. december 31-ig működtetett iskolák ingatlanvagyonát és egyéb tárgyi eszközeit át kellett adni az Észak-Pesti Tankerületi Központnak vagyonkezelésbe, melynek mérlegből történő kivezetésére a 2017. évben került sor.

Az Önkormányzat ingatlanvagyona a **2019. évi** zárómérleg alapján **bruttó 42 934 130 E Ft** (nettó: 34 648 839 E Ft), míg **2014. december 31-én** bruttó **40 388 760 Ft** (nettó: 35 449 994 E Ft) volt, a növekedés bruttó 2 545 370 E Ft.

Az elmúlt öt évben az Önkormányzat saját erőből, valamint állami vagy egyéb pályázati finanszírozás és önkormányzati forrás kombinációjával komoly, elsősorban infrastrukturális, ingatlanvagyont gyarapító fejlesztéseket és beruházásokat tudott megvalósítani, mely fejlesztések mértéke meghaladta az ingatlanértékesítések mértékét.

Az Önkormányzat vagyonszerkezete a következő:

Vagyonelem megnevezése	E Ft		
	Ingatlanok bruttó értéke 2014. december 31-én	Ingatlanok bruttó értéke 2019. december 31-én	Változás 2019/2014
Forgalomképtelen ingatlanok, törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)	17 885 822	21 299 065	119,1
Korlátozottan forgalomképes ingatlanok, törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)	8 948 838	10 447 036	116,7
Korlátozottan forgalomképes ingatlanok: Költségvetési szervek	7 444 350	5 348 977	71,9
Üzleti ingatlanok (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető)	6 109 750	5 839 052	95,6
Összesen:	40 388 760	42 934 130	106,3

2017-ben az iskolák vagyonkezelésbe adásával 4 596 914 E Ft bruttó értékű ingatlanvagyon került átadásra, ezzel korrigálva a költségvetési szervek adatát, ebben a körben is nagymértékű a növekedés.

Összefoglalva megállapítható, hogy a forgalomképtelen és korlátozottan forgalomképes típusú ingatlanvagyon elemek esetében jelentősen nőtt az Önkormányzat vagyona – mivel az önkormányzati fejlesztések zömében ezen vagyonelemek értékét növelték –, az üzleti ingatlanok tekintetében kisebb csökkenés mutatható ki.

A Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzatnak fő célkitűzése a pénzügyi gazdálkodás terén változatlanul a működőképesség biztosítása, a költségvetési egyensúly és a likviditás megtartása mellett a lakossági igényeknek megfelelő fejlesztések folytatása. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy az európai uniós forrásból származó bevételek jelentősen lecsökkentek, míg az állami forrásból származó bevételek folyamatosan növekednek, ezen belül is a fejlesztési támogatások nagyságrenddel magasabbak.

Változatlanul hangsúlyt kell fektetni az Önkormányzat saját bevételeire is, elsősorban a helyi adókból származó bevételekre. A helyi adóbevételek realizálása érdekében következetes adóellenőrzési és adóbehajtási tevékenységet kell folytatni, különös tekintettel a nagy összegű adóhátralékot felhalmozó adózókra. A XVI. kerületi adózók adómorálja jónak tekinthető, de ez még fokozható.

A 2015. évtől az Önkormányzatnak nincs adósságállománya. Az intézmények, a Hivatal fenntartását, működtetését és fejlesztésüket, valamint az infrastruktúrát érintő beruházásokat, fejlesztéseket változatlanul hitel felvétele nélkül kívánja az Önkormányzat megvalósítani a következő öt évben.

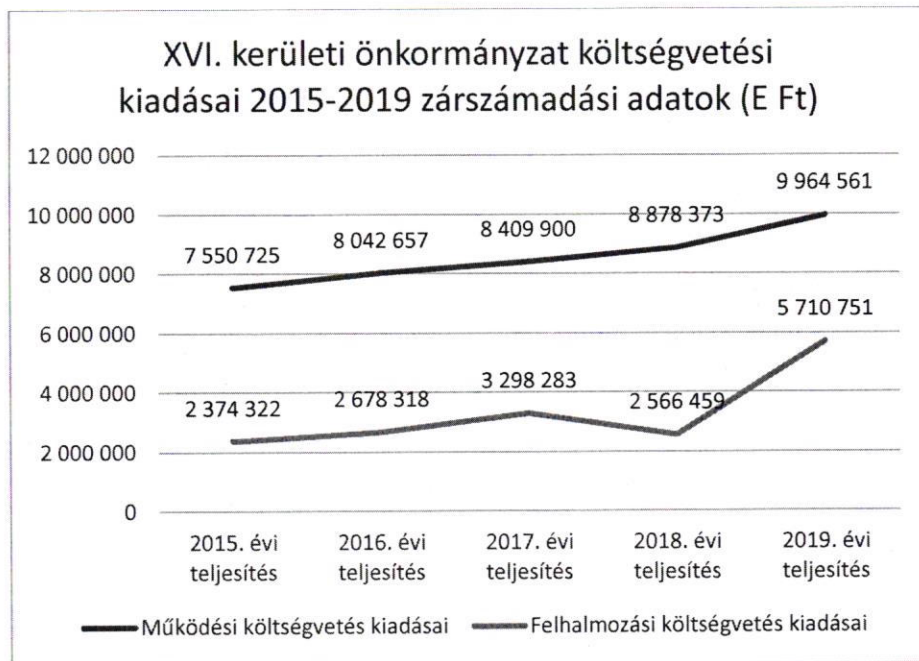
Az elmúlt öt év gazdálkodását jellemző bevételi, valamint kiadási teljesítési adatokat jól szemléltetik a következő táblázatok.

E Ft

Bevételi jogcímek	2015. évi teljesítés	2016. évi teljesítés	2017. évi teljesítés	2018. évi teljesítés	2019. évi teljesítés
Önkormányzatok működési támogatásai	2 076 449	2 055 578	2 279 997	2 571 375	2 716 161
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	1 174 272	1 211 175	1 236 056	1 412 193	1 510 670
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	407 745	401 086	48 824	153 944	5 029 105
Közhatalmi bevételek	5 415 668	5 494 123	5 600 039	6 268 604	6 851 950
Működési bevételek	1 110 947	1 175 357	1 257 773	1 263 862	1 396 339
Felhalmozási bevételek	413 426	321 586	487 854	630 444	532 167
Működési célú átvett pénzeszközök	30 605	28 927	14 907	13 141	24 139
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	40 835	127 911	98 672	52 569	39 015
Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről	0	0	0	0	0
Forgatási célú belföldi értékpapírok beváltása, értékesítése	0	0	3 579 000	400 000	0
Előző év költségvetési maradványának igénybevétele	2 130 429	2 924 490	3 049 179	1 551 834	2 483 112

Kiadási jogcímek	2015. évi teljesítés	2016. évi teljesítés	2017. évi teljesítés	2018. évi teljesítés	2019. évi teljesítés
Működési költségvetés kiadásai	7 550 725	8 042 657	8 409 900	8 878 373	9 964 561
Felhalmozási költségvetés kiadásai	2 374 322	2 678 318	3 298 283	2 566 459	5 710 751
Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre	0	0	0	0	0

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat kiadásainak változása 2015 és 2019 között

A költségvetési egyensúly a megalapozott, felelős, tervszerű gazdálkodásnak köszönhetően az elmúlt években is biztosított volt. Ettől a koncepciótól a jövőben sem térünk el. A költségvetés legjelentősebb kiadási tétele az önkormányzati intézményrendszer fenntartása. Míg a felhalmozási, felújítási kiadások a rendelkezésre álló forrásokhoz igazítva ütemezhetők, addig a működési kiadások évről-évre, fokozatosan jelentkeznek.

Az európai uniós pályázati források a Közép-magyarországi régióban 2013 után minimálisra csökkentek, ugyanakkor egyéb forrásból évről-évre nyílik lehetőség pályázati támogatásokra. Az Önkormányzat költségvetésében biztosítani fogjuk a 2020 és 2024 közötti időszakban is a megnyíló pályázati lehetőségek előkészületeire a szükséges fedezetet. Az uniós pályázati forrásokkal szemben elsődlegesen – az elmúlt évekhez hasonlóan – a fejezeti kezelésű előirányzatokra kell koncentrálnunk.

Az Önkormányzatnak továbbra is alapelve, hogy a működésre megszerzett bevételeket működésre, míg a fejlesztésre megszerzett bevételeket fejlesztésre költjük. Fejlesztésre megszerzett bevételnek tekintjük az állami támogatások fejlesztési részét, a helyi adóbevételeket (építmeny- és telekadó), a gépjárműadókból származó bevételeket, a telek és ingatlanértékesítésből befolyó bevételeket.

III. A gazdasági program

III.1. Fejlesztési elképzelések

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2020-2024. évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozza meg.

- Bővítjük a Jókai utcai szakrendelőt a várakozási idő további csökkentése érdekében, valamint létrehozuk a Kertvárosi Sürgősségi Ellátást.
- A tudatos környezetvédelem érdekében az ingyenes faültetési, esővíz-tárolóedény, komposztálóláda akciót tavaszi virágültetési akcióval bővítjük. Bővítjük a tavaszi nyesedékgyűjtési, őszi lombgyűjtési akciót, és a zöld javak újrahasznosítására komposztálótelepet hozunk létre. Erdőtelepítési programot indítunk.
- Az Észak-Pesti Tankerületi Központtal közösen folytatjuk az iskola- és óvoda felújításokat, valamint az iskola- és óvodaudvar-felújításokat. Az iskoláknál, óvodáknál a parkolási problémákat enyhítjük.
- Befejezzük a bölcsőde bővítését Cinkotán. Bölcsődét építünk a Lándzsa lakótelepen, óvodát a cinkotai lakóparkoknál.
- Megszüntetjük a belterületi földutakat. Lakóutca felújítási programot indítunk.
- Szorgalmazzuk a fővárosi főútvonalak felújítását: Szlovák út, Ostoros út, Rákosi út, Thököly út, Batthyány utca, Magtár utca, Rózsa utca, Georgina utca, Futórózsa utca.
- Közlekedési rendszer újjáalakítása a Rákospalotai határút - Késmárk utca - Rákóczi utca kereszteződésében.
- HÉV-Metró összekötés további szorgalmazása. A metró járjon Cinkotáig.
- Csapadékvíz-elvezetési és csapadékvíz-kezelési program folytatása.
- Befejezzük a Jókai utcai lakótelep közterületeinek felújítását, városközpont-hoz méltó teret hozunk létre a Jókai utcában.
- Tovább növeljük a közterületi tisztaságot a Kerületgazda Szolgáltató Szervezettel, átvállaljuk a főútvonalak melletti zöldfelület kezelését a Fővárosi Önkormányzattól, parkóri rendszert vezetünk be.
- Bővítjük a közterület-felügyelet létszámát, betartatjuk a helyi szabályokat. Megőrizzük a legbiztonságosabb kerület címet.
- Továbbra sem engedjük az Ikarus Ipari Park lakáscélú beépítését.
- Megemeljük a pénzügyi forrást a lakótelepi lakások hőszigetelési pályázatán. Pályázati úton támogatjuk a megújuló energiaforrások használatát családi házak és lakótelepi társasházak esetében is.
- Bővítjük a kerületi fitnesspark- hálózatot, támogatjuk kézilabdacsarnok és jégcsarnok építését.
- Bővítjük a nyugdíjas klubot a János utcában, felújítjuk a Vidámvásár utcában. A szociális étkeztetésben részt vevők számára biztosítjuk a menüválasztás lehetőségét.
- Megtartjuk a Nyugdíjasok Segítő és Szállító Szolgálatát, a „Kattints Nagy!” Programot, bevezetjük az ingyenes „időstornát”.
- Idősek otthonát nyitunk a kerületben.
- Áttérünk az e-ügyintézésre, mely folyamatot a COVID-19 koronavírus járvány különösen felgyorsít. A ciklus végére minden polgármesteri hivatali ügy intézhető lesz interneten keresztül.
- Tovább bővítjük a kertvárosi kerékpárút-hálózatot.

- A járda-felújítási program folytatása mellett megkezdjük a főutak melletti járdák díszburkolatra cserélését.
- Bővítjük a kisgyermekeseket segítő és szállító szolgálatot egyedülálló anyák számára délutáni gyermekfelügyelet biztosításával.
- Állatvédelmi járőrszolgálat bevezetése.
- Ingyen wifi biztosítása a köz-parkokba, a fiatalok számára mobiltöltővel rendelkező padok telepítése.
- Végrehajtjuk a szentmihályi régi temető további rendezését.
- A szentmihályi uszoda mellett kültéri medencét alakítunk ki.
- Felújítjuk a Centenárium lakótelep közútjait és parkolóit.
- Rászorítjuk a közműcégeket, hogy kezdjék meg a légvezetékek föld alá helyezését.
- A kertvárosi jelleg megőrzése érdekében tovább szigorítjuk az építési szabályokat.
- Folytatjuk a parkfelújítási programot a Tóth Ilonka tér és a Csíkszentmihály tér megújításával. Bővítjük a játszótéri illemhelyek számát.
- Az egészségmegőrzés érdekében folytatjuk a Prevenációs Programot.
- Bevezetjük az ingyenes úszásoktatást az óvodákban.

III.2. Adópolitika

Az Önkormányzat Képviselő-testületének feladata a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban Htv.) által meghatározott körben a helyi adók mértékének megállapítása és indokolt esetben a törvényi adómentességeken túl további adómentességi és adókedvezményi szabályok megállapítása. A Képviselő-testület az adópolitika megalkotása során nem hagyhatja figyelmen kívül a Htv.-ben foglalt jogalkotási felhatalmazást, mely pontosan meghatározza a jogalkotás – az adópolitika – kialakításának lehetőségeit, de korlátokat is szab e tekintetben. Az adómértékek és támogatások meghatározásához a Htv. írja elő azokat a jogalkotási irányelveket, melyekhez igazodva kell az adók mértékét és a támogatásokat kialakítani. Az adópolitikában tehát az alábbi szempontok mindegyikének érvényesülnie kell:

- az adórendszert a helyi sajátosságok figyelembe vételével kell meghatározni,
- a szabályoknak az adózók (adózói csoportok) eltérő teherbíró képességéhez kell igazodnia,
- és e szempontok mindegyikének szem előtt tartása mellett az Önkormányzat gazdasági szükségleteit is megfelelően szolgáló adómértékek és szabályrendszert kell alkotni.

Az Önkormányzat adópolitikája elsődlegesen az építményadóról szóló 26/2017. (X. 25.) számú, a telekadóról szóló 19/2010. (VI. 24.) számú és az idegenforgalmi adóról szóló 24/2017. (X. 25.) számú önkormányzati rendeletekben tükröződik vissza.

Vizsgálatokat kell lefolytatnia Önkormányzatunknak a szomszédos kerületek helyi adópolitikájára vonatkozóan, és a saját adószintünket ki kell igazítani, összhangba kell hozni a környező települések adópolitikájával. Felül kell vizsgálni a helyiadó-rendeletekben foglaltakat, az esetleges adóemelési tervet össze kell vetni a kerületi adózók teherbíró képességével. A helyi adók esetében a Képviselő-testület az adóztatást úgy kívánja működtetni, hogy stabilitást, állandóságot teremtsen, valamint az Önkormányzat biztos, jól tervezhető bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adópolitikánk alakítása során a Képviselő-testület törekszik a jelentős adókiesést eredményező döntések elkerülésére annak érdekében, hogy az adóbevételekből finanszírozandó önkormányzati feladatok ellátása továbbra is biztosítható legyen.

Az Önkormányzat feladatainak ellátáshoz szükséges többletbevételeket elsődlegesen a szomszédos kerületek helyi adó politikájával harmonizáló adózói kör és adómérték megállapításával, valamint az adózást elmulasztók feltárásával és megadóztatásával kívánja előteremteni. A Képviselő-testület biztosítani kívánja az egyenlő és igazságos közteherviselést, fokozatosan és szisztematikusan csökkenti az adóeltitkolásokat, adókikerüléseket.

Az Önkormányzat továbbra is kiemelt támogatást kíván nyújtani a magánszemélyek részére a helyi adók korábbi években kialakított, mentességi rendszerének megőrzésével.

Az adórendelet évenkénti felülvizsgálatát továbbra is elvégezzük, melynek során áttekintésre kerülnek az adózási gyakorlatban jelentkező problémák, illetve az adózói jelzések. Amennyiben ezek orvoslására jogszerű és pénzügyileg is megvalósítható lehetőség mutatkozik, az adórendelet egyes rendelkezéseinek indokolt módosításait elvégezzük annak érdekében, hogy az Önkormányzat évről évre igazságosabb, az egyes adózói csoportok teherbíró képességéhez, és a helyi viszonyokhoz jobban igazodó, diszkriminációtól mentes adózási feltételeket biztosítson minden adózó részére.

A jövőben az adózók körének és mértékének módosításán kívül az adóbevételek növekedésére a behajtások eredményessége, az új adózók felkutatása, valamint az önadózók bevallásainak helyszíni ellenőrzése miatt számíthatunk. Az adóbehajtási, adófeltárási, ellenőrzési tevékenység szorgalmazásával a lehető legkisebb mértékre kell szorítani a hátralékállományt és szisztematikus ellenőrzésekkel törekedni kell az általános és egyenlő közteherviselés megvalósulására.

Új adónemek bevezetését nem tervezzük.

Az iparüzési adóbevételek tekintetében a koronavírus-járvány miatti jelentősen csökkenő bevétellel kell számolni már 2020-ra is, de leginkább 2021-re illetve várhatóan a 2022-es évre is, valamint a gépjárműadóból származó bevétel a 2020. évben elvonásra kerül, mellyel a koronavírus-járvány elleni küzdelem költségeihez járul hozzá Önkormányzatunk.

A Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat alapelve, hogy a helyben befizetett helyi adóbevételeket (építmény-, telekadó és idegenforgalmi adó), valamint az Önkormányzatot megillető gépjárműadóból származó bevételek 40 %-át a gazdasági célkitűzéseinek megfelelően mindig fejlesztésekre fordítja. Az Önkormányzat ennek szellemében gazdálkodott az elmúlt évek során, amely a zárszámadások során kimutatható. Az így elért fejlesztési eredmények, az adóbevételek ismert felhasználási céljai segíthetik az önkéntes befizetést.

III.3. Vagyongazdálkodás

Budapest Főváros XVI. kerület Önkormányzatának vagyona a rendeltetés szerinti törzsvagyonyból és üzleti vagyonyból áll.

Az Önkormányzat vagyonának hasznosítása a kötelező, illetve az önként vállalt feladatok ellátását közvetlenül szolgálhatja, vagy azt elősegítheti, a kötelező feladatok ellátást azonban nem veszélyeztetheti.

Az a vagyon, amely forgalomképes, az elidegeníthető, bérbe, használatba, koncesszióba adható, egyéb módon hasznosítható, gazdasági társaságba, alapítványba apportként bevihető, megterhelhető, biztosítékkul adható. Az ingatlanvagyony-kataszter nyilvántartása szerint, a 3 818 db ingatlanvagyonyból 724 db forgalomképes.

Vagyongazdálkodás körében négy fő területet kell érinteni:

Lakások:

Az Önkormányzat bérlakásainak állományi összetétele javulóban van, azonban az elkezdett feladatokat folytatni kell. A bérlakás gazdálkodás tapasztalatai a lakásszám csökkenése mellett is jónak mondható a tekintetben, hogy

- az Önkormányzat kinyilvánította, és következetesen betartotta, hogy nem értékesít lakótelepi lakást;
- fokozatosan elkezdte kivonni a lakásállományból az arra alkalmatlan lakásokat;
- egyértelmű, konkrét és betartható lakáskódexet alkotott;
- következetesen átalakítja a bérlakás állomány összetételét, jobb minőségű, és önfenn tartó lakásrendszer felé halad.

Az önkormányzati tulajdonú lakásállomány 274 db, melyből 2019. december 31-én bérleti jogviszonnal rendelkező lakás 247 db, jogcím nélkül használt lakás 3 db és üres lakás 24 db volt, az üres lakásból 13 db nem lakható lakás – mert felújítás alatt áll – 11 db egyéb ok miatt üres.

A bérleti jogviszonnal rendelkező 247 db lakásból:

- 149 db szociális bérlakás,
- 55 db lakás a Szobabérlők Házában,
- költségelven bérbe adott lakás 43 db.

Az összes 274 db lakás megoszlása komfortfokozat szerint:

- összkomfortos 58 db,
- komfortos 183 db,
- félkomfortos 8 db,
- komfort nélküli 25 db,
- szükséglakás 0 db.

Az elmúlt öt évben a komfort nélküli lakások száma 34-ről csökkent 25-re, a szükséglakások száma 9-ről 0-ra.

Összességében mindenképpen elmondható, hogy javasoljuk az előző ciklusokban kialakított koncepció eredményes és jól bevált elemeinek megtartását az alábbiak szerint:

Az értékesítésre kijelölt lakásokat, melyeket nem sikerült értékesíteni, továbbiakban is eladásra javaslunk. A rentábilisan nem felújítható, rossz műszaki állapotú lakásokat a lehetőségekhez mérten értékesíteni kell. Ehhez minden eszközt – mely az Önkormányzat rendelkezésére áll – meg kell ragadni. Elsősorban ezeket a lakásokat a bérlők részére kell felajánlani, másodszorban pedig, amennyiben a bérlők nem rendelkeznek megfelelő anyagi forrással, részükre pénzbeli térítést ajánljunk fel.

Továbbra sem javasoljuk értékesíteni a lakótelepi lakásokat, bérlő részére az egy lakásos házas ingatlanokat, valamint a gazdaságosan felújítható bérlakás állományba tartozó lakásokat.

Folytatni kell az ingatlanokban a még fennálló eszmei osztatlan tulajdonközösség megszüntetését a tulajdoni hányad értékesítésével.

Ahol az épület felújítása gazdaságtalan, de jók az ingatlan adottságai, ott a bérlők részére cse-relakás vagy pénzbeni megváltást kell felajánlani, és az ingatlant üres állapotban értékesíteni. Az értékesítésből befolyó bevételt bérlakások vásárlására kell fordítani.

A lakásállomány összetételének javítása érdekében az Önkormányzat fokozott figyelmet fordít új, jó állapotú lakások megvásárlására, illetve a bérlő kérelmére a bérleti jog megváltására.

Az Önkormányzat továbbra sem zárja ki önkormányzati bérlakások építését, melynek érdekében folyamatos és jelentős hangsúlyt kell fektetni az erről szóló pályázatok figyelésére.

A nagyon rossz állapotban levő 100 %-ban önkormányzati tulajdonban álló épületeket teljesen üres állapotban kell értékesíteni, hogy elkerülhető legyen az az állapot, mely sajnos korábban már kialakult, amikor is az egyedi értékesítések miatt, egy-egy nagyon rossz statikai állapotban levő ingatlanban egy vagy két bérlő „marad hátra”, ezzel ellehetetlenítve az ingatlan egészének értékesítését, és továbbra is fenntartva a bérbeadói kötelezettség teljesítésének igényét.

Növelni kell a bérlakás állományon belül a költségelvű bérlakások számát.

A cél természetesen a fentiek alapján is az, hogy az Önkormányzat a lehető legkomfortosabb, és jobb minőségű lakásokat adjon bérbe, azonban nem felejtkezhetünk el arról a kerületünkben egyre szűkebb, de létező rétegről, akik önhibájukon kívül, alacsony jövedelemmel rendelkeznek, és lakhatásukat önerőből megoldani képtelenek. Ezeknek a családoknak lehetőség szerint szociális bérlakások formájában segíteni kell lakhatásukat.

Helyiségek:

Az önkormányzati nem lakáscélú helyiségeknek tulajdonban tartása indokolt ebben a ciklusban. A rossz állapotú nem lakáscélú helyiségeket elsődlegesen felújítási kötelezettséggel vegyes bérbeszámítási lehetőséggel célszerű bérbeadni.

Az önkormányzati tulajdonú közterületen elhelyezett pavilonok jogi helyzete visszás, és a tulajdonosok a bérleti díjhoz képest nagy bevételeket realizálnak. Ezért ezen felépítményeknek a felvásárlását folytatni, és piaci alapon hasznosítani kell, így később ezek sorsáról is szabadon dönthet az Önkormányzat.

Építési telkek:

Folytatjuk az Íjász utca menti lakóövezetben lévő terület parcellázását és értékesítését.

A volt Sarjú bánya területének munkahelyi övezetté történő kialakítását, parcellázását és közművesítését is szükséges átgondolni a közeljövőben, valamint az Emlékkő utcai telkek értékesítésének lehetőségét, természetesen a kegyeleti szabályok betartásával.

Az önkormányzati tulajdonú telkek értékesítéséből származó bevételt a kerület fejlesztésére fordítjuk, így azt vagyongyarapításra fordítjuk.

Portfólió vagyon (részeseések gazdasági társaságokban):

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat három gazdálkodó szervezetben rendelkezik tulajdonrészsel, amelynek mértéke minden esetben 100 %-os.

						<i>ezer Forintban!</i>
Sorszám	Gazdálkodó szervezet megnevezése	Részesedés mértéke (%-ban)	Működéséből származó kötelezettségek összege (2019. XII. 31-én)	Jegyzett tőke (2019. XII. 31-én)	Saját tőke (2019. XII. 31-én)	Az üzletész mérleg szerinti értéke (2019. XII. 31-én)
1.	Sashalmi Piac Ingatlanfejlesztő, Beruházó és Üzemeltető Kft.	100%	6 695	10 500	38 348	10 500
2.	Kertvárosi Sportlétesítményeket Üzemeltető Kft.	100%	38 580	50 000	80 931	50 000
3.	REHAB-XVI Foglalkoztató és Szolgáltató Nonprofit Kft.	100%	10 983	10 000	11 997	10 000
Összesen:		100%	56 258	70 500	131 276	70 500

Az Önkormányzat 100 %-os tulajdonában álló társaságok jogszabályszerű és gazdaságos működtetéséért a Kft-k ügyvezetői felelnek, mindemellett a tulajdonosi szemlélet érvényesülését ellenőrzik a háromfős Felügyelő Bizottság tagjai. Mind a három cég esetében célunk, hogy racionális és takarékos gazdálkodás mellett megfelelő szintű szolgáltatást biztosítsanak a saját működési területükön. A gazdasági társaságok évente elkészítik üzleti tervüket, amennyiben szükséges év közben aktualizálják azokat. A Képviselő-testület, mint egyszemélyes tulajdonos hatáskörébe tartozik az éves beszámoló elfogadása.

III.4. Városrendezés, városüzemeltetés, közlekedés, környezetvédelem, településtisztaság, zöldterületek

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat továbbra is határozottan kitart a kerület kertvárosi jellegének megtartásában. A kerületi építési szabályzatról szóló 21/2018. (VII. 6.) önkormányzati rendelet (KÉSZ) megalkotásakor erre is tekintettel voltunk, a kerület zöldövezeti jellegének megtartása érdekében szigorítottunk a már beépült lakóterületen a beépítés lehetőségeit a telekmérettől függően egy vagy két lakás (szolgáltatási egység) építhető. A tapasztalatok alapján további szigorításra van szükség. Cél a családi házas jelleg megőrzése, ezért Önkormányzatunk változatlanul nem támogat újabb, a már engedélyezettéken kívüli többszintes tömbszerű lakóparki beépítést.

Az emberek komfortérzetét, hangulatát jelentős mértékben befolyásolja a közterületek állapota, azok tisztasága, gondozottsága. Emiatt továbbra is fokozott gondot és figyelmet kell fordítani az utak, járdák, parkok, játszótérek állapotára.

A közterületek állapotának megóvását, javítását az Önkormányzat a Budapest XVI. kerületi Polgármesteri Hivatal Kerületfejlesztési és Üzemeltetési Irodájának, valamint Környezetvédelmi Irodájának és a Kerületgazda Szolgáltató Szervezetnek a segítségével látja el. Évről évre tartalmazza a költségvetés az ilyen jellegű feladatok ellátásához szükséges forrásokat. Az Önkormányzat a jövőben is figyelmet fordít a közterületekre, azaz költségvetésében tervezi a földútjavítás, az útkarbantartás, a kátyúzás, a járdajavítás, ároktisztítás költségeit, ugyanúgy, mint a parkok, fasorok és játszótérek gondozásának költségeit. Célunk, hogy a feladatok mi-

nél nagyobb részét saját hatáskörben lássuk el, ezért tovább erősítjük a Kerületgazda Szolgáltató Szervezetet.

A kerület közösségi közlekedésének meghatározó eleme a gödöllői HÉV, amelynek a metróvonallal való összekötését évek óta szorgalmazzuk a Fővárosi Önkormányzatnál, mint Európai Unió pályázati projektet a jövőben. A Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat korábban elkészítette ezen lehetőség elő-megvalósíthatósági tanulmányát. A Fővárosi Önkormányzat 2010 és 2019 között elkészítette a megvalósíthatósági tanulmányt, melyet 2014 után felülvizsgált, illetve a Cinkotáig tartó szakasz engedélyezési terveit. A következő feladat a kiviteli terv készítése, melyet a Fővárosi Önkormányzat új vezetése megtagadott. A projekt életben tartása érdekében kezdeményeztük, hogy az állam vegye át az eddig elkészült terveket és folytassa a tervezést. Sajnos a Fővárosi Önkormányzat érthetetlen késlekedése miatt valószínűleg lecsúszunk arról, hogy a 2021-2028 közötti uniós költségvetési ciklusban finanszírozható legyen a M2-GHÉV projekt.

A klímavédelmi intézkedések egyik lépése a kerékpárhálózatunk továbbfejlesztése. Az elmúlt időszakban kerékpárúttal elértük a XVII. kerületet mind a Rákosligeti határút, mind a Naplás út mellett. Kistarcsát a Szabadsípköves út mellett, Csömört a Timur utca melletti kerékpárúttal kötöttük be a fővárosi kerékpáros vérkeringésbe. Tervezzük a XV. kerület felé a megépült Szilas-patak menti kerékpárút kiépítésének befejezését, valamint számos kerületen belüli kerékpáros infrastruktúra fejlesztését. Különös gonddal figyelünk az Elő Bolygónk 2. programunk végrehajtására. Célunk a környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése, ennek érdekében az oktatás minden szintjén törekszünk a környezeti nevelésre és a szemléletformálásra. Fontos feladatunk az illegális hulladéklerakó helyek felszámolása, a folyamatos ellenőrzés erősítése, mely területen munkánkat a Rákosmenti Mezei Őrszolgálat segíti.

A kerület zöld jellegének megtartása, és a zöldfelületek megóvása elsődleges célunk. Az Önkormányzat tulajdonában, kezelésében 476 ezer m² nagyságú parkterületet tartunk fenn. 44 játszótéren összesen 318 játszóeszköz található, melyeket az elmúlt 25 évben helyeztünk ki. A kerület közterületein 58 ezer fa gondozásáról gondoskodunk, ezeken kívül a mintegy 4 ha nagyságú nagyiccei erdő is önkormányzati fenntartású. A 2015. évtől a Kerületgazda Szolgáltató Szervezet intézményének mind személyi, mind technikai állománya bővítésre került, a napi szintű közterület karbantartási településtisztasági és környezetvédelmi feladatok minél gyorsabb és hatékonyabb ellátása érdekében. Az őszi lombgyűjtés mellett a tavaszi nyesedék begyűjtési akció lebonyolítása is a Kerületgazda Szolgáltató Szervezet közreműködésével történik.

Fontosnak tartjuk a kerületi erdőterületek növelését, melyet a jelenleg is erdőterületű besorolású területek tényleges erdősítésével kívánunk elérni. A cél elérésében az ösztönző illetve résztulajdonos szerepet is felvállalja Önkormányzatunk.

Kiemelt figyelmet fordítunk a közterületi, játszótéri beruházások, valamint az újonnan épült kerékpárutak felügyeletére.

Bővítjük a házi komposztálási programot, valamint megvizsgáljuk a zöld javak hasznosításának lehetőségét saját komposztáló telep kialakításával.

Tervezzük újabb játszótérek felújítását, illetve remélhetőleg hamarosan elkészülnek a kültéri fitness parkok is.

III.5. Szociálpolitika, egészségügy, foglalkoztatáspolitikai

A helyi szociálpolitika gyakorlati alapelveként fogalmazható meg, hogy az ellátás középpontjában az önhibáján kívül szociális segítségre szoruló ember áll.

A szociálpolitika célcsoportjainak meghatározásakor fontosnak tartjuk, hogy a szociálpolitika ne legyen egyenlő a szegénypolitika fogalmával, így ne csak az anyagi szempontból leghátrá-

nyosabb csoportok, társadalmi rétegek támogatottsága valósuljon meg. Ezáltal megelőzhetővé válik az alsó-középosztálybéli csoportok leszakadása, elszegényedése. Természetesen a szegénység elleni küzdelem alapvető feladat, hiszen a szegénység egyéb problémákat is maga után von, mint például családi krízisek, egészségi problémák, mentális zavarok, az oktatáshoz való hozzájutás megnehezedése.

Az elmúlt évek kormányzati intézkedései jelentősen csökkentették a munkanélküliek számát és jelentős anyagi segítséget adtak a családok számára, így az önkormányzatunkhoz forduló nehéz helyzetben levő kerületiek száma is csökkent.

A kerületi szociálpolitika célcsoportjai:

- A jövedelem nélkül élők, illetve azok, akiknek önhibájukon kívül nincs lehetőségük jövedelemforrás létesítésére (pl.: idősek, betegek).
- Gyermekeket egyedül nevelők, akik egy jövedelemből tartják fenn családjukat.
- Nagycsaládok, ahol az egy főre jutó jövedelem alacsony.
- Időskorúak, kiemelve az egyedülállókat, akik a kerület sajátosságai alapján általában családi házat tartanak fenn alacsony nyugdíjuktól, és egyéb (egészségügyi) hátrányokkal is küzdenek.
- A koronavírus-járvány miatti azon aktív korú álláskeresőket, akik külső támogatás, segítség nélkül nem, vagy csak nagyon nehezen lesznek újra a munkaerőpiac tagjai.
- A deviáns viselkedésformát mutatók és családtagjaik.
- A szociális helyzetük, életvezetési problémáik miatt adósságot felhalmozó családok.
- A fogyatékkal élők, tartós betegségben szenvedők, akik speciális élethelyzetük miatt speciális ellátásokat igényelnek, és az őket segítő hozzátartozóik.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Sztv.) megalkotásával a jogalkotó megteremtette a szociális biztonság megvalósulásának intézményi alapjait.

A szociális segélyezés ellátásai az Sztv-ben kerülnek szabályozásra, mely később a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény megalkotásakor kiegészült speciálisan gyermekeket nevelő családok támogatásaival. Egyes feladatok már a korábbi években a Kormányhivatalhoz kerültek. A pénzügyi és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. évben jelentős mértékben átalakult. Az átalakítás eredményeként az állam és az önkormányzatok segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek, ezzel együtt bővült az önkormányzatok mozgástere az általuk nyújtott ellátások meghatározásában. A lakásfenntartási támogatásra, adósságkezelési szolgáltatásra, méltányossági közgyógyellátásra, illetve a méltányossági ápolási díjra vonatkozó szabályozás hatályon kívül helyezésére került az Sztv.-ből, ezért ettől az időponttól kezdődően ezen ellátások biztosítása ebben a formában és ilyen elnevezéssel a Sztv. alapján már nem volt nyújtható. Az Önkormányzat megalkotta a szociális és gyermekvédelmi települési támogatásokról szóló 1/2015. (II. 23.) számú önkormányzati rendeletét, mely 2015. március 1-jén lépett hatályba.

A rendelet értelmében **települési támogatás** nyújtható a lakhatással kapcsolatos rendszeres kiadások viseléséhez, a nyugdíjasok és nagycsaládok fűtési költségeihez való hozzájárulásként, a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére és a súlyosan fogyatékosok és tartósan betegek támogatása céljából.

Továbbá a rendelet értelmében **rendkívüli települési támogatás** nyújtható annak, aki létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzd, vagy rezsiköltségei megfizetésében önhibáján kívül elmaradásban van, valamint rendkívüli települési támogatás állapítható meg gyógyszer támogatásként is, illetve az egészségbiztosítás által nem, vagy csak részben támogatott egészségügyi szolgáltatás díjaként. Ezen felül a veszélyhelyzetben a munkájukat elvesztők is jogosultak ilyen támogatásra.

Rendkívüli települési támogatás természetbeni juttatásként is nyújtható, tűzifa formájában, valamint temetés költségeihez való hozzájárulásként, ikerszülési támogatásként, táborozási hozzájárulásként és a nagycsaládosok részére tankönyv támogatásként.

A támogatások megállapításánál széleskörű méltányosság alkalmazására van mód, mind a jövedelem határok, mind a megállapítható támogatások összege vonatkozásában. A lehetőség azonban egyben felelősséget is jelent a rendelet gyakorlati alkalmazásában, ezért a Szociális Iroda ügyintézői a kérelmek elbírálása előtt, a döntés előkészítése során nagy hangsúlyt helyeznek arra, hogy a kérelmező valós szociális helyzetéről, életkörülményeiről környezettanulmány során, a helyszínen is meggyőződjenek, megteremtve ezzel a rendszert kihasználók kiszűrését is.

Fontosnak tartjuk továbbá, hogy a hozzánk forduló családok az anyagi támogatáson túl - preventív jelleggel - egyéb módon is segítségben részesüljenek (pl.: életvezetési tanácsadás, segítség a munkakeresésben stb.), e célból szorosabbra fűztük az együttműködést a Napraforgó Család- és Gyermekjóléti Központtal. Ennek keretében az ellátások ismételt megállapításának feltételeként a kérelmező részére előírható a Család- és Gyermekjóléti Központtal való együttműködés, melynek részletes tartalmát a Család- és Gyermekjóléti Központ az Önkormányzattal karöltve határozza meg, a kérelmező egyéni élethelyzetének figyelembevételével. Összefoglalásként megállapítható, hogy minden segítségre szoruló kerületi lakos az élethelyzetének megfelelő, célzott és méltányos segítségben részesíthető.

Fentiek mellett továbbra is biztosítjuk önként vállalt támogatási formaként a krízistámogatást, a visszatérítendő támogatást, továbbá támogatjuk a fiatalok lakáshoz jutását és biztosítjuk a Szobabérlők Házának igénybevételét.

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat törvényi kötelezettségének eleget téve minden szociális alapellátás körébe tartozó ellátásról gondoskodik. Az Önkormányzat rendeletében szabályozza valamennyi ellátásra vonatkozóan a helyi feltételeket.

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat szociális szolgáltató rendszerének fő célja, hogy a szolgáltatások minden rászoruló részére elérhetőek legyenek.

A törvényi kötelezettségek végrehajtását az Önkormányzat a Polgármesteri Hivatalán és a szociális és gyermekvédelmi intézményhálózatán keresztül, valamint ellátási szerződéskötések útján (időskorúak átmeneti ellátása, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona, pszichiátriai betegek nappali ellátása, nappali melegedő, hajléktalanok utcai gondozása, utcai szociális munka) látja el.

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat szociális intézményei az alábbi feladatokat látják el:

Területi Szociális Szolgálat: Idősek nappali ellátása, fogyatékkal élők nappali ellátása, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és az időskorúak társadalmi integrációját célzó programok, utóbbi kettő az Önkormányzat önként vállalt feladata. Társadalmi integrációt célzó program a „Kattints Nagy Program, a Nyugdíjasok Segítő Szolgálat – melynek keretein belül a rászoruló nyugdíjasok segítséget kapnak a ház körüli munkák elvégzésében, illetve a különböző orvosi vizsgálatokra szállítják a nehezen közlekedőket, valamint piacra, bevásárlóközpontokba is szállítják azokat az időseket, akik ezt önerőből nem tudják megoldani –, továbbá az Idősek Világnapja megszervezése. A segítségnyújtást kiterjesztettük, és segítő és szállító szolgálatot hoztunk létre kismamáknak és kisgyermeket nevelő anyáknak. Valamint célunk a szociális étkeztetésben résztvevők számára is az iskolai ellátáshoz hasonlóan a menüválasztás lehetőségének biztosítása.

XVI. kerületi Kertvárosi Egyesített Bölcsőde: Bölcsődés korú gyermekek nappali ellátása, az intézmény szolgáltatásai: otthoni gyermekgondozás, időszakos gyermekfelügyelet, játékos és eszközkölcsonzés, játszócsoport, babamuzsika, játékos gyermektorna, só-terápia, fejlődés-vizsgálat, tanácsadás, egyéni komplex fejlesztés, kiscsoportos komplex fejlesztés, komplex játékos baba-mamafoglalkozás.

Napraforgó Család- és Gyermekjóléti Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat: Családsegítés és a hozzá tartozó fő feladatok: adósságkezelés, természetbeni, anyagi támogatások közvetítése, gyermekjóléti központ keretében a gyermekjóléti szolgálat tevékenysége mellett iskolai szociális munka, prevenciós szolgáltatások, kapcsolattartási ügyelet, kórházi szociális munka, utcai és lakótelepi szociális munka, készenléti ügyelet, valamint 2018. szeptember 1-jétől az óvodai és iskolai szociális segítői feladatok ellátása.

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat szívesen fogadja az olyan nem állami, civil, egyházi kezdeményezéseket, amelyek a kerület ellátórendszerét kiegészítik, színesítik, teljesebbé teszik.

Folyamatosan szükséges annak áttekintése, hogy a hagyományos, megszokott ellátási formák közül melyek azok, amik jelen formájukban, minőségükben, mennyiségükben megfelelnek a lakossági igényeknek, szükségleteknek, valamint hogy melyek azok, amelyek a megszokottól kissé eltérő módszerek, szemlélet alkalmazásával, vagy a rendszer új dimenziókba helyezésével átalakíthatók, fejleszthetők.

A változások egyre inkább megkövetelik a szociális ellátást nyújtóktól az egészségüggyel, oktatással, gyermek- és ifjúságvédelemmel, lakáspolitikával és foglalkoztatás-politikával foglalkozókkal való együttműködést.

Az **egészségügy** intézményei és az ezzel a területtel foglalkozó civil szervezetek nagy hangsúlyt fektetnek a prevencióra, azaz a megelőző és a szűrő tevékenységekre. Az Önkormányzat évi két alkalommal szervez a kerület lakosai számára Egészségnapot, ahol tájékoztatók, bemutatók, programok mellett ingyenes szűrővizsgálatok várják az érdeklődőket, felhívva a figyelmet az egészséges életmód fontosságára. A Család- és Gyermekjóléti Központ és Család- és Gyermekjóléti Szolgálat folyamatosan biztosít **prevencióra** irányuló programokat. Az intézmény tagja a Kábítószerügyi Egyeztető Fórumnak, melynek egyik fő feladata a prevenció és a felvilágosítás a függőségek témájában.

Egyértelmű alapelvként kimondható, hogy az egészségügy területén továbbra is a prevencióra kell a hangsúlyt helyezni, mivel sokkal olcsóbb az egészség megtartása, a betegség megelőzése, mint a gyógykezelés – nemcsak az egyén, hanem a közösség, az ország számára is. Ehhez nagyon fontos a prevenciós munka minél szélesebb körű kiterjesztése, ezért erre forrást minden évben biztosítunk költségvetésünkben.

Az egészségmegőrzést segíti a sportolási lehetőségek bővítése és népszerűsítése is. Fontos, hogy kerületünk lakosai tegyenek meg mindent egészségük megőrzése érdekében, azonban ha mégis egészségügyi problémájuk lenne, a mai kor igényeinek megfelelő infrastrukturális és műszerezettségi feltételek rendelkezésre állnak a kerület szakrendelőjében. A felszereltség folyamatos fejlesztése, és az egészségügyet kiszolgáló ingatlanok felújítása a korszerűbb, magasabb színvonalú ellátást szolgálja. 2019-re valamennyi rendelőt felújította az Önkormányzat, a legnagyobb maradt hátra, ugyanis forrást kellett szerezni a közel 2 milliárdos fejlesztéshez, melynek keretét végül az Egészséges Budapest Program adta meg. A Jókai utcai szakrendelő járóbeteg szakellátásának korszerűsítés, bővítése beruházására így a 2020. és 2021. évben kerül sor. Az egészségpolitika fontos része a jó szakemberek biztosítása, melynek eszköze az életpályamodell lehetősége, a szakrendelő (XVI. Kerület Kertvárosi Egészségügyi Szolgálat) dolgozóinak. Az intézmény biztosítja minden kerületi lakos számára az alap- és a járóbeteg szakellátást. Folytatjuk a 2014-ben útjára indított programunkat, miszerint a várakozási időt csökkenteni kell. A Szakrendelő Tekla utcai épületébe költöztetjük az orvosi ügyeletet, így elérjük, hogy a nap 24 órájában legyen orvos, aki megvizsgálja a sürgős ellátásra szorulókat, létrehozva ezzel a Kertvárosi Sürgősségi Ellátást.

A szegénység csökkentése munkahelyteremtésekkel, munkahelymegtartásokkal segíthető. E probléma leginkább veszélyezteti a megváltozott munkaképességűeket, a nyugdíjkorhatárhoz közelítőket, valamint a munkába visszatérőket. Az ő segítségük érdekében eszköz lehet az alkalmazásuk esetén a munkaadóknak járó kedvezmények körének növelése, melyek kormányzati intézkedések segítenek. A foglalkoztatásban való részvételt növelheti, ha a munkavállalás kezdeti időszakában támogatás nyújtható, illetve a munkáltató is támogatást élvezhet. Ez elsősorban finanszírozási kérdés, melyet törvényi szabályozással az országgyűlés megvalósított (szakképzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók, tartósan álláskereső személyek, 25 év alatti és 55 év feletti munkavállalók, anyasági ellátásokban részesülő munkavállalók foglalkoztatása után igényelhető adó és járulékkedvezmények).

Az ellátórendszer feladata annak elérése, hogy a munkába állás céljává váljon, érdek fűződjön a munkavállaláshoz. Az elmúlt évek során a minimálbér fokozatos emelésével a foglalkoztatottak juttatása jelentősen eltért a támogatásból élőkétől. Így megéri munkába állni.

Az önkormányzatoknak sokkal kisebbek a lehetőségei a munkahely-teremtésben, eszközei a foglalkoztatáspolitikai alakításában, végrehajtásában, mint a kormánynak. Az Önkormányzat esetében a foglalkoztatással összefüggésben annak van nagy szerepe, hogy hogyan viszonyul a fejlesztésekhez, beruházásokhoz, így a munkahelyek számának növekedéséhez, és a tőke beáramlásához a kerületbe. A XVI. kerületi Önkormányzat ösztönzi a kerület területén a munkahelyteremtést, melynek érdekében önkormányzatunk megalkotta a helyi vállalkozások munkahelyteremtő és foglalkoztatás-ösztönző programjáról szóló 18/2011 (IX. 20). önkormányzati rendeletét. További lehetőség az Ikarus Ipari Park területén a munkahelyteremtő beruházások támogatása a beépítési szabályok rugalmas változtatásával.

A közfoglalkoztatás rendszerének legfőbb célja, hogy minél több munkára képes és kész aktív korú, szociálisan rászoruló ember számára biztosítson munkalehetőséget.

A közfoglalkoztatási programok általánosságban vagy célzottan biztosítanak keretet a közfoglalkoztatás megvalósításához. A rendszer a Kormányhivatallal való szoros együttműködést, folyamatos párbeszédet feltételez, hiszen a szociálisan hátrányos álláskeresőkről való gondoskodás közös felelősségen alapul. A közfoglalkoztatást a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat a Kerületgazda Szolgáltató Szervezet keretein belül látja el. Budapesten a közmunkaprogram elérte célkitűzéseit, visszavezette a munkavállalókat a piaci alapú munka világába. A munkaerőhiány ugyanakkor a közfoglalkoztatásban részt vevők számára is kihat, létszámuk drasztikusan csökkent. A koronavírus járvány miatt várhatóan megemelkedik a munkanélküliek aránya, de Önkormányzatunk fel van készülve az újabb közmunkaprogramra.

A gyermekek jóléte és az egészséges életmód határterületén helyezkedik el a gyermekétkeztetés kérdésköre. Az óvodai és iskolai gyermekétkeztetés jobbítására az Önkormányzat folyamatosan kiemelt figyelmet fordít. A szolgáltatóval napi kapcsolatot tart fenn, ellenőrzi az étel minőségét, mennyiségét, melybe évek óta bevonja a szülőket is. Az Önkormányzat továbbra is térítésmentesen biztosítja az Ovigyümölcs programot (minden nap friss gyümölcs és zöldség az óvodások számára), biztosítja az iskolákban a menüválasztásos közétkeztetést.

III.6. Köznevelés, sport, közművelődés

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat köznevelési intézményeit a mindenkori jogszabályi előírásoknak és a helyi társadalmi elvárásoknak megfelelően kívánja működtetni. Olyan átlátható intézményeket kíván fenntartani, amelyeket pedagógiai, szakmai és pénzügyi hatékonyság jellemez. A törvényben szabályozott ellátási kötelezettségének megfelelően, lehetőségei szerint folyamatosan gondoskodni kíván a nevelés feltételeinek minőségi fejlesztéséről.

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat hét saját óvodájának fenntartásával biztosítja az **óvodai nevelést**, valamint a Kerületgazda Szolgáltató Szervezeten keresztül gondoskodik az Észak-Pesti Tankerületi Központ által fenntartott XVI. kerületi általános iskolák és egy részben középfokú intézmény, valamint egy gimnázium tanulóinak a közétkeztetéséről. Az Önkormányzat jó kapcsolatot ápol az Észak-Pesti Tankerületi Központtal. Több területen működünk együtt, finanszírozunk közösen programokat.

Bevezettük az óvodai, iskolai és bölcsődei gyermekétkeztetés átutalással való fizetési lehetőségét. 2017. szeptembertől az Önkormányzat által fenntartott óvodákba járó sajátos nevelési igényű gyerekek fejlesztésének biztosítása érdekében létrehoztuk a Gyógypedagógus Hálózatot. A gyógypedagógusok munkájához szükséges feltételeket az éves költségvetésben biztosítjuk.

Figyelmet kell fordítani az óvoda-iskola átmenet kérdéseire és gyakorlatára, melyet az Önkormányzat úgy tud elősegíteni, hogy évente megszervezi az Iskolaválasztó rendezvényt, illetve hogy az iskolák tanítói, tanárai számára is szervezett Pedagógiai Napok rendezvényesorozaton kiemelt témaként kezeljük a két intézménytípus közötti átmenet kérdését.

Pedagógiai tevékenység keretében az Önkormányzat az alapokat, az óvodai nevelést tudja úgy megteremteni, hogy az a lehető leghatékonyabb legyen. Kerületünkben nem magas a hátrányos helyzetű gyerekek aránya, de a helyzet megtartása, javítása érdekében a hátrányok csökkentése, az esélyteremtés biztosítása, a differenciált fejlesztés új módszereinek keresése és alkalmazása folyamatos feladat. Az Önkormányzat a szakmai-pedagógiai fejlesztési tervek elkészítéséhez, megvalósításához lehetőség szerint a szakmai támogatást, a szükséges szakmai szolgáltatást biztosítja. Az intézmények szakmai, fejlesztési programjának megvalósulását nyomon követi.

Az óvodai nevelés minden téren meg kell, hogy alapozza az ismereteket, az iskolára való felkészítést, de e mellett fontos a környezettudatosságra nevelés, a nemzeti értékek ismerete, a hagyományok, értékek megismertetése, az érzelmi nevelés.

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, mint kiemelt program nagyobb felelősséget jelent. A gyerekek állóképességének növelése, a több mozgás lehetőségének biztosítása, a testi és lelki egészség védelme minden pedagógus feladata.

Ennek jegyében folytatjuk azon programunkat, miszerint az iskolák udvarain sportpályákat alakítunk ki, valamint folytatjuk az iskola- és óvodaudvar felújításokat.

Folytatni kell az intézmény-felújítási programot. A költségvetések készítésénél tervezési alapelv marad, hogy folytatódik az egy iskola, egy óvoda program, ugyanakkor minden évben a felújítási és karbantartási céltartalék előirányzat terhére a várható bevételek függvényében meghatározott összeget különítünk el az intézmények kisebb felújításaira.

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat fontosnak tartja a fiatalok közéleti részvételét, a Kertvárosi Ifjúsági Önkormányzat támogatását.

Önkormányzatunk a Bursa Hungarica Önkormányzati Felsőoktatási Ösztöndíjprogram segítségével évente közel 80 fő szociálisan rászoruló felsőoktatásban tanuló XVI. kerületi hallgató tanulmányait tudja támogatni.

Bővítjük a „Jó tanuló - jó sportoló” programot. A „XVI. kerület Ifjú Tehetsége” címet a 35 év alatti kiemelkedőt alkotók anyagi és erkölcsi elismerésére adja az Önkormányzat.

A testnevelés, a sport a betegségek megelőzését, a társadalombiztosítás kiadásainak csökkentését segíti elő, hozzájárul az élet minőségi és mennyiségi tényezőinek megőrzéséhez, javulásához.

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat a minél szélesebb körű sportolási lehetőség biztosítása érdekében anyagi lehetőségei függvényében:

- biztosítja a megfelelő létesítményi feltételeket, felszereltséget,
- támogatja a kerületi sporttevékenységet, a sportegyesületek működését,
- együttműködik a sporttal foglalkozó helyi szervezetekkel,
- az Önkormányzat a tulajdonát képező sportlétesítményeket fenntartja, működteti,
- ellátja a közterületeken lévő sportpályák, játszóterek karbantartását, fejlesztését,
- támogatja az óvodai és diáksport versenyek rendezését,
- elősegíti a sportegyesületek utánpótlás-nevelését,
- ingyenesen kívánja biztosítani az úszásoktatást az Önkormányzat által fenntartott óvodák óvodásainak,
- fejleszti a nevelési-oktatási intézmények sportoláshoz szükséges tárgyi feltételeit,
- közreműködik a sport népszerűsítésében, a mozgásgazdag életmóddal kapcsolatos felvilágosító tevékenység szervezésében.

Az Önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása, amelyhez saját fenntartású közművelődési intézményeket is biztosít. A Corvin Művelődési Ház kulturális szolgáltatásokat végez, a szabadidő hasznos eltöltését segítő programokat, színházi előadásokat, koncerteket, klubokat, művészeti köröket, tanfolyamokat, kiállításokat, stb. szervez. Jelentős szerepet vállal a hagyományos kerületi rendezvények lebonyolításában (pl. Kertvárosi Vigasságok). A Corvin Művelődési Ház (Erzsébetligeti Színház) a Kertváros látványosan és folyamatosan fejlődő általános közművelődési intézménye, amely magas színvonalon látja el feladatait.

A Kertvárosi Helytörténeti és Emlékezet Központot 2016. március 1-jével hozta létre az Önkormányzat. A Veres Péter út 157. számú székhelyén kívül, két telephellyel rendelkezik, egyik a Cinkotai Tájház, másik Árpádföldön a Tóth Ilonka Emlékház, ezeken a helyszíneken végzi az intézmény közművelődési tevékenységét. A három helyszín három arculattal rendelkezik. A mátyásföldi villa, a cinkotai parasztporta és az árpádföldi emlékhely. Gyűjteményükben szakemberek és érdeklődők kutatják a kertváros tárgyi és írásos emlékeit, melyek kiállítóteremben tekinthetők meg. Lehetőséget biztosít az intézmény a digitalizált, archivált anyagok megismerésére is. Helytörténeti kutatók az ismereteket rendszerezik és folyamatosan közzéteszik a Kertvárosi Helytörténeti Füzetek című kiadványsorozatban. A Cinkotai Tájházban a régi cinkotai paraszti emlékek ápolását, gondozását, átörökítését végzik az intézmény dolgozói, amely tájházként látogatható. Ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódó családi programokat, gyermekfoglalkozásokat, rendhagyó tanítási órákat, népi kézműves programokat szerveznek a gyerekeknek, felnőtteknek. A kert és a fedett színek kerti multságoknak, szabadtéri rendezvényeknek, kemencés, bográcsos, üstös sütés-főzésnek adnak helyszínt.

A Tóth Ilonka Emlékház az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójára, 2016. október 23. napján került átadásra. A házban a család hagyatékának segítségével kerül bemutatásra az 1950-es évek világa, illetve a mártír orvostanhallgató élete. Az újjávarázsolt szülőház kertjében egy oktatóközpont létesült, amely az előadótermen kívül magába foglalja a tárgyalóterem, a Fővárosi Bíróság Esküdtszéki termének mását is, amelyben Tóth Ilonka és vádlott-társainak pere zajlott. A múzeum és oktatóközpontban az 1956-os forradalommal és szabadságharcral kapcsolatos rendhagyó történelemórák, tanácskozások, konferenciák tarthatók.

A kulturális és közművelődési feladatok ellátását segíti a Köznevelési, Kulturális, Sport, Ifjúság- és Gyermekvédelmi Bizottság.

A célok, melyek e feladat megvalósítás során kiemelt figyelmet kapnak:

- a helyi hagyományok ápolása, és a hagyományteremtő kezdeményezések támogatása,
- a kerület kulturális és történeti értékeinek feltárása, a helytörténet kutatása, népszerűsítése, széles körű megismertetése,
- a kerületi művészeti alkotótevékenység támogatása, új művészi értékek létrehozásának segítése,
- a környezeti kultúra fejlesztése, a kerület épített és természeti környezeti értékeinek megóvása,
- a testvérvárosi kapcsolatainak ápolása.

Pályázati formában támogatjuk a civil önszerveződések programjait.

Az Önkormányzat biztosítja, hogy egyes civil házak a Gazdaszervezetek bérleményeként, míg mások a Köznevelési, Kulturális, Sport, Ifjúság- és Gyermekvédelmi Bizottság által nyújtott természetbeni támogatások helyszínéül szolgálnak.

III.7. Külkapcsolatok

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzata testvérvárosi kapcsolatot tart fenn az alábbi városokkal:

- Kishegyes – Vajdaság/Szerbia,
- Érmihályfalva – Erdély/Románia,
- Csíkszentmihály – Erdély/Románia
- Pozsonypüspöki – Felvidék/Szlovákia,
- Zápszony – Kárpátalja/Ukrajna,
- Waltershausen – Németország,
- Hanoi főváros Tay Ho kerülete – Vietnám,
- Castellammare del Golfo – Olaszország,
- Novi Vinodolski – Horvátország (nem hivatalos).

Az együttműködés jelenleg elsősorban önkormányzati, intézményi szinten valósul meg. Cserrelátogatások, tapasztalatszerző utak, tudományos konferencián, hagyományörző és kulturális rendezvényeken, kerületi sport programokon, egyéb programokon való kölcsönös részvétel, közös pályázatok jellemzi a kapcsolatokat. Elsősorban az önkormányzati vezetők, a képviselő-testület tagjai, az oktatási intézmények dolgozói és diákjai vesznek részt kulturális, művészeti és sport találkozók.

A partnerkapcsolatok, testvér-települési kapcsolatok során a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat elsősorban a magyarlakta településekkel tart fenn élő és gyümölcsöző kapcsolatot. Elsődleges cél a határon túl élő magyar közösségek támogatása. A támogatás anyagi formában, valamint kulturális formában valósul meg. A magyar kultúrához való hozzájárás elsősorban azon a magyar lakta településen fontos, ahol a magyarok lélekszáma nem éri el az 50 %-ot (Pozsonypüspöki). Nem titkolt cél az sem, hogy hozzásegítsük a határon túl élő magyarokat Magyarországra jobb megismeréséhez (pl.: iskolai és egyéb csoportok fogadásával, látogatásuk megszervezésével). Más a helyzet a nem magyar lakta testvértelepülésekkel. Waltershausen, Novi Vinodolski, Tay Ho, Castellammare del Golfo. Itt elsősorban a tapasztalatszerzés és csere a cél. Fontos egymás kultúrájának megismerése. A vietnami testvérváros speciális, hisz itt elsősorban a kerületben élő vietnamiak támogatása a partner célja. A kerületben élő vietnamiakkal való kiváló kapcsolatot mutatja, hogy a Magyarországon élő vietná-

mi vállalkozók minden évben karácsonyi ajándékokkal segítenek a kerületi rászorulóknak. Illetve a koronavírus-járvány idején is megmutatkozott segítőkészségük.

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat igyekszik a magyarországi pályázati lehetőségekről folyamatos tájékoztatást biztosítani testvérvárosainak. Igény esetén a pályázatok elkészítésénél, benyújtásánál, az elszámolások elkészítésénél nyújt segítséget, felkérés esetén együttműködőként a pályázatokban is részt vesz.

III.8. Közbiztonság, bűnmegelőzés

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat kiemelten fontos feladatának tartja, hogy megőrizze a legbiztonságosabb kerület címet és tovább javítsa a helyi közbiztonságot. A közterületi bűncselekmények visszaszorítása érdekében, 2011. januártól működik térfigyelő rendszer a kerületben, melyek száma folyamatosan bővült. Jelenleg térfigyelő rendszer üzemel a Jókai lakótelepen, a Sashalmi Városközpont és „Havashalom” park területén, a Centenárium lakótelep közterületein, a Hermina út 88. és a Budapesti út 194/A. szám alatti helyszíneken, valamint a Szent Korona, az Egyenes és a Lándzsa utcai lakótelepeken. 2020-ban kiépül a cinkotai lakóparkokban.

A térfigyelő rendszer felügyelete kiegészül a rendőrségi reagáló szolgálattal, melyet szabadidős rendőrök látnak el, ez a térfigyelő rendszeren észlelt közbiztonsági problémák, szabálysértések és bűncselekményekre történő azonnali reagálást teszi lehetővé. Ennek fenntartásához és működtetéséhez az Önkormányzat biztosítja a szükséges forrásokat.

A térfigyelő kamerák fejlesztése esetén nemcsak azok fejlesztési, hanem a működtetési költségeivel is kalkulálni szükséges.

A térfigyelő kamerák üzembe helyezését követően az utcán szolgálatot teljesítő rendőröket más területekre lehet átirányítani, javítva ezzel a kerület többi területén a rendőri jelenlétet.

A közbiztonság és a közterületek rendjének ellenőrzése érdekében 2013. szeptemberében létrehoztuk a Budapest XVI. kerületi Polgármesteri Hivatal szervezeti keretein belül a XVI. kerületi Közterület-felügyeletet. 2020. januártól a közterület-felügyelők státuszszáma 18 főben került meghatározásra a Budapest XVI. kerületi Polgármesteri Hivatal költségvetésében, így napi 24 órában tudnak közterületi jelenlétet biztosítani. A humán erőforrás költségére, a szükséges felszerelésekre, valamint egyéb anyagi erőforrásokra a fedezet biztosított, és az Önkormányzat biztosítani fogja a következő években is.

Továbbra is támogatni kell a rendőrség, a Rákosmenti Mezei Őrszolgálat és a polgárőrség együttműködését, közös tevékenységeiket.

A Rákosmenti Mezei Őrszolgálat fenntartása jelenleg öt, hatékonyan együttműködő kerület (XVI., XVII., X., XVIII., XV.) társulásának finanszírozásában valósul meg. A XVIII. kerületi Önkormányzat polgármestere jelezte, hogy kilépnek a társulásból, melyre a hatályos jogszabályokra tekintettel 2021. január 1-jén fog sor kerülni.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény sokrétű feladat határoz meg az Önkormányzatoknak mind a polgári védelem, mind a katasztrófa elleni védekezés területén. Az Önkormányzat a jogszabályban meghatározott feladatok ellátásához mindenkor biztosítja a szükséges személyi és anyagi erőforrásokat, valamint a polgári védelem körébe tartozó lakosságellátás eszközeit.

IV. Összegzés

Az Önkormányzat az elmúlt évek kiegyensúlyozott gazdálkodásának köszönhetően stabil pénzügyi és gazdasági alapot teremtett a következő Gazdasági Program, a Fejlődő Kertváros Program IV. megvalósításához. A gazdasági és pénzügyi stabilitáshoz hasonlóan jelentős előrelépés történt a kerület infrastruktúrájának kiépítésében, fejlesztésében és az intézmények építésében és bővítésében. Ennek eredményeként a 2020-tól 2024-ig terjedő időszakra vonatkozó legfontosabb fejlesztési terveinket és a rendelkezésünkre álló forrásainkat elsősorban a Gazdasági Programban részletezett területekre kívánjuk irányítani.

Mindezek megvalósítása során kiemelt figyelmet szentelünk a kerület legnagyobb értékének, a hagyományos, nyugodt kertvárosi jelleg megőrzésének és lehetséges gyarapításának.

A Fejlődő Kertváros Program IV. megalkotásakor figyelembe vettük és beépítettük az Önkormányzat meglévő koncepcióinak, programjainak meghatározó elemeit. A Fejlődő Kertváros Program IV. elfogadásával meghatározzuk az Önkormányzat hosszú távú céljait, kijelöljük az elvégzendő feladatokat. Jelen Gazdasági Program képezi az elkövetkező évek költségvetéseinek alapját, és tartalmazza azon konkrét elképzeléseket és célokat, amelyeket az Önkormányzat véghez kíván vinni az elkövetkező években, ezáltal a Fejlődő Kertváros Program IV. elnevezésű Gazdasági Programban meghatározottakat figyelembe kell venni minden a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére irányuló döntésnél.

V. A gazdasági program kialakításánál figyelembe vett koncepciók, programok

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a Gazdasági Programjának kialakításánál figyelembe vette az Önkormányzat már meglévő koncepcióit, programjait, így

- Szociális koncepcióját és szociális tárgyú rendeleteit
- Esélyegyenlőségi Programját
- Sportfejlesztési tervét és sportrendeletét
- Kerületi Építési Szabályzatát
- Lakáskoncepcióját
- Vagyongazdálkodással kapcsolatos rendeleteit
- 2020. évi költségvetési rendeletét

Budapest, 2020. április 22.

Kovács Péter
polgármester

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Polgármestere – a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésére tekintettel – a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat 2020-2024. évekre vonatkozó Gazdasági Programját – Fejlődő Kertváros Program IV. – a .../2020. (... ..) PM. határozatával fogadta el.

dr. Csomor Ervin
jegyző